

Krzysztof Noga

Dr Jerzy Marian DYRDA (ur. 1948),
Katowice – SAM

Forum Bibliotek Medycznych 5/2 (10), 288-298

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dr Jerzy Marian DYRDA (ur. 1948), pedagog, muzykolog, humanista, bibliotekarz, historyk medycyny, bibliograf, biografista, redaktor, działacz społeczny, nauczyciel akademicki, starszy kustosz dyplomowany, wicedyrektor Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego, dyrektor Biblioteki Głównej Śląskiej Akademii Medycznej i Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

Urodził się 23 sierpnia 1948 roku w Mikołowie w rodzinie Alojzego i Elżbiety z domu Głombek. Ojciec był księgowym. Żona Rita z domu Świder, jest technikiem żywienia.

Ma troje dzieci: syna Karola (ur. 12 X 1984), żołnierza służby zawodowej 10 Brygady Kawalerii Pancerniej im. gen. broni Stanisława Maczka w Świętoszowie oraz dwie córki: Monikę (ur. 26 VIII 1986), przedszkolankę, magistra wychowania wczesnoszkolnego z przedszkolnym i Teresę (ur. 28 IV 1989) technika ekonomistę, studentkę V roku Wydziału Turystyki i Rekreacji Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej w Katowicach.

Do Szkoły Podstawowej w Mikołowie uczęszczał w latach 1955-1962, następnie kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym im. Karola Miarki w Mikołowie (1962-1966). Równocześnie kształcił się w Państwowej Szkole Muzycznej II° im. M. Karłowicza w Katowicach gdzie w 1967 roku uzyskał dyplom z wychowania muzycznego sekcji teorii. Szerokie zainteresowania spowodowały, że kształcił się na kilku kierunkach studiów: pedagogice, wychowaniu muzycznym, kulturze religijnej oraz bibliotekoznawstwie i informacji naukowej. Studiował (1967-1971) na Wydziale Wychowania Muzycznego Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej we Wrocławiu (1967), następnie w Katowicach (1968-1971) – dyplom i tytuł zawodowy magistra sztuki w zakresie wychowania muzycznego (18 VI 1971). Następnie studiował zaocznie w Instytucie Wyższej Kultury Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (1980-1984). Jednocześnie odbył studia podyplomowe z bibliotekoznawstwa i informacji naukowej w Uniwersytecie Wrocławskim (1982-1983). Doktoryzował się (2 VII 1998) na Wydziale Historyczno-Pedagogicznym Uniwersytetu Opolskiego. Nadal podwyższał kwalifikacje zawodowe i naukowe. W 1994 roku zdał egzamin dla kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych przed Komisją Egzaminacyjną dla Bibliotekarzy i Dokumentalistów Dyplomowanych przy Ministerstwie Edukacji Narodowej. Wiedzę fachową doskonalił zdobywając doświadczenie praktyczne, podczas pobytów szkoleniowych w Technische Universität w Grazu – Austria (1995) i University of Herfordshire, Henley Management College, Londyn–Wielka Brytania (1999) oraz Universidad Carlos III de Madrid – Hiszpania (1999).

Napisał pracę magisterską: *Monografia Wojskowej Szkoły Muzycznej przy Państwowym Konserwatorium Muzycznym w Katowicach w latach 1930-1939* pod kierunkiem prof. dra Adama Mitschy i rozprawę doktorską: *Odbudowa i rozwój służby zdrowia na Śląsku Opolskim w latach 1945-1949*, której promotorem był prof. dr hab. Michał Lis, a recenzentami: prof. dr hab. Włodzimierz Kaczorowski i prof. dr hab. Maria W. Watanowicz.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Państwowa Szkoła Muzyczna I° w Tychach, nauczyciel i bibliotekarz (1 IX 1971-31 VIII 1972). Biblioteka Śląska w Katowicach (1 VIII 1972-28 II 1979), zastępca kierownika Działu Zbiorów Specjalnych (1973-1979), Instytut Onkologii w Gliwicach. Biblioteka Naukowa, kierownik (1979-1981), Śląska Akademia Medyczna. Biblioteka Główna, kierownik Oddziału Bibliografii (1 VII 1981-), następnie Oddziału Organizacji i Koordynacji (1982-1994), równocześnie zastępca dyrektora Biblioteki Głównej (do 1994), Uniwersytet Śląski w Katowicach. Biblioteka, wicedyrektor (1994-1998), Śląska Akademia Medyczna. Biblioteka Główna-dyrektor, starszy kustosz dyplomowany (1 I 1999-29 III 2009). Nie widząc możliwości pełnej realizacji zadań stawianych przed nowoczesną biblioteką akademicką i dalszej współpracy w tym zakresie z władzami uczelni, przeszedł na własne żądanie od 1 III 2009 roku na wcześniejszą emeryturę.

Działalność dydaktyczna – w szkole muzycznej nauczał umuzykalnienia i fortepianu, a pracując w uczelni prowadził wykłady i ćwiczenia z „Przysposobienia bibliotecznego” i „Informacji naukowej”. Aktywnie uczestniczył w zjazdach, konferencjach, sympozjach. Był również współorganizatorem kilku z nich także z udziałem zagranicznych referentów: Górny Śląsk – dzieje medycyny i farmacji, problemy dokumentacji i metodologii badań. Katowice (2003), Dzieje górnośląskiej medycyny w świetle zasobów źródłowych. Opole (2007) i Górny Śląsk – dokumentowanie dziejów lecznictwa ze szczególnym uwzględnieniem ziem danych księstw cieszyńskiego i opatowskiego. Cieszyn (2007).

Praca naukowa-podejmował problematykę badawczą z zakresu historii medycyny, biografistyki, bibliografii, bibliometrii, bibliotekarstwa. W bibliografii podmiotowej-zarejestrowano 177 pozycji, w tym książki, artykuły, hasła biograficzne oraz inne opracowania. Jego twórczość jest ukierunkowana na zagadnienia dziejów medycyny na Śląsku. Drukował prace zajmujące się faktografią i metodologią badań historycznych. Aktywnie współpracował przy opracowywaniu *Katalogu starych druków medycznych w bibliotekach Śląska Górnego i Cieszyńskiego* (1982, 1985). Zainicjował też wydawanie *Słownika medycyny i farmacji Górnego Śląska* (1991), którego pierwszym redaktorem był dr Alfred Puzio oraz serii *Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska* (1994). Pisał o zarządzaniu bibliotekami – przede wszystkim w zakresie tworzenia i współdziałania konsorcjów bibliotecznych. Opracowywał ponad 100 biogramów lekarzy, dentystów, farmaceutów i pielęgniarek. Pracując w Bi-

bliotece Śląskiej angażował się w prace międzynarodowej bibliografii Repertoire International des Sources Musicales i dokumentował zagraniczne czasopisma muzyczne w ramach Polskiej Sekcji Międzynarodowej Rady Muzycznej. W Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego podejmował działania organizacyjne zmierzające do prowadzenia badań bibliometrycznych (1998), koordynowane przez prof. dra hab. Grzegorza Rackiego. Był redaktorem wydawnictw tworzonych w Bibliotece Głównej SUM: wielotomowego *Słownika medycyny i farmacji Górnego Śląska* i serii *Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska* oraz czasopisma *Biuletyn Informacyjny SUM*. Wchodził również w skład kolegiów, komitetów redakcyjnych innych periodyków: *Wiadomości Lekarskich* (2000), *Biuletynu Głównej Biblioteki Lekarskiej* (1999), *Forum Bibliotek Medycznych* (2008-).

Współtworzył Górnośląskie Konsorcjum Bibliotek Naukowych (1995), do którego weszły ksiąźnice Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Ekonomicznej w Katowicach oraz Uniwersytetu Opolskiego, a później (1997) dołączyły Śląskiej Akademii Medycznej i Głównego Instytutu Górnictwa w Katowicach, a także Politechniki Opolskiej i Instytutu Śląskiego w Opolu. Zainicjował w ramach konsorcjum przystąpienie do programu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji TEMPUS i rozwijał współpracę z bibliotekami uniwersyteckimi w Brukseli, Tours, Trewirze, Londynie i Madrycie. Przygotował również dwie aplikacje o granty z funduszu PHARE – Joint European Project (1995) i Compact Measures Project (1997). Uzyskane środki finansowe pozwoliły zbudować infrastrukturę informatyczną wykorzystywaną przez współpracujące biblioteki m. in. do rozpowszechniania poprzez sieć komputerową baz danych oraz zorganizować dla około 50 bibliotekarzy staże zawodowe w zagranicznych bibliotekach partnerskich. Jako koordynator grantu z ramienia Uniwersytetu Śląskiego współorganizował dwie ogólnopolskie konferencje podsumowujące prowadzone programy, pod wspólnym tematem „Elektroniczna Biblioteka Dzisiaj”. Pierwsza odbyła się w dniach 18–20 III 1996 roku w Opolu (Uniwersytet Opolski) i Katowicach (Akademia Ekonomiczna i Uniwersytet Śląski), a druga od 21 do 23 IV 1999 r. na Politechnice Opolskiej oraz w Śląskiej Akademii Medycznej i Akademii Ekonomicznej w Katowicach.

Pracując w Bibliotece Głównej Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach organizował biblioteki w ośrodkach w Katowicach-Ligocie, Katowicach-Ochojcu, Bytomiu i Sosnowcu. Po objęciu funkcji dyrektora (1999) wystąpił o grant do Open Society Institute. Dzięki pozyskanym środkom zakupiono zintegrowany system biblioteczny ALEPH, wprowadzony do użytkowania w 2000 roku. Stan księgozbioru wynosił wtedy przeszło 183 tys. wol. książek, ok. 29 tys. wol. czasopism (łącznie 1 043 tytuły) i 550 wol. zbiorów specjalnych. Kontynuował prace w zakresie badań bibliometrycznych – przygotował sprawny zespół oraz wprowadził opracowywanie cytowań publikacji pracowników, które wykazywano łącznie z Bibliografią publikacji pracowników, na stronie internetowej uczelni. Śląska Akademia Medyczna w Katowicach była wów-

czas jedyną spośród wszystkich uczelni krajowych prezentujących w ten sposób cytowania światowe kadry naukowej. W 1988 roku zorganizował Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska, dla którego opracował merytoryczną koncepcję (realizacja informatyczna Bartosz Łaskawiec) komputerowej bazy danych, dostępnej w Internecie pod adresem <http://dokument.sum.edu.pl/>

Członek: Senatu SAM/SUM (1999-2009), Senackiej Komisji ds. Wydawnictw, Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, Sekretarz Oddziału Katowickiego (1983-1993), Polsko Niemieckiego Towarzystwa Historii Medycyny (2002), Stowarzyszenia Instytut Śląski w Opolu (2005), Rady Naukowej Państwowego Instytutu Naukowego-Instytutu Śląskiego w Opolu (2007), Rady Parafialnej przy Bazylice św. Wojciecha w Mikołowie.

Otrzymał odznaczenia: Brązowy Krzyż Zasługi (1988), Srebrny Krzyż Zasługi (2004), Medal Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (2008) oraz nagrody JM Rektora UŚl. (1995), (1998), JM Rektora SAM/SUM – dydaktyczną (2001, 2002, 2003), naukową II° (2007) i organizacyjną (2008).

Hobby: czytanie książek, muzyka poważna, nauka społeczna Kościoła, historia Śląska, sztuka kulinarna.

Spis publikacji

1972

1. Zbiory muzyczne w Bibliotece Śląskiej. *Biul. Inf. Bibl. Śl. R.* 17: 1972 s. 72-83

1976

2. Zabytki muzyczne w bibliotekach katowickich. Katalog wystawy. Katowice: Biblioteka Śląska i Biblioteka Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Katowicach 1976. - 45 s., il.

Współaut.: Iwona Bias, Lilianna Moll, ...

3. Zabytkowe muzykalia w zbiorach Biblioteki Śląskiej. Tamże s. 8-9

1978

4. Zabytki muzyczne w bibliotekach katowickich. (Wystawa: 27 września – 30 października 1976 r.). *Książnica Śląska. T.* 20: 1975-1978 s. 12-19

1982

5. Katalog starych druków medycznych w bibliotekach Śląska Górnego i Cieszyńskiego. Cz. 1/

red. Alfred Puzio. Katowice: Śl. Akad. Med. 1982.- s. 209, il.

Współaut.:..., Andrzej Burzyński, Ewa Chlebowczyk-Szweda, Andrzej Wolano

1985

6. Katalog starych druków medycznych w bibliotekach Śląska Górnego i Cieszyńskiego. Cz. 2/ red. Alfred Puzio. Katowice: Śl. Akad. Med. 1985.- s. 184, il.

Współaut.:..., Maria Sitek, Grażyna Ciompa-Wucka, Bożena Gajek

1993

7. Baziak Emil (1901-1970). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska/red. nauk. Alfred Puzio. Katowice 1993 s.52, portr., bibliogr.

8. Budniok Elfryda Selma (1899-1988). Tamże s. 59, portr., bibliogr.

9. Chromy Waclaw Ryszard (1929-1990). Tamże s. 71-72, portr., bibliogr.

10. Cyruliczek Zofia Janina (ur. 1912). Tamże s. 77–78, portr., bibliogr.
 11. Czechowska Ludmiła Anna (ur. 1917). Tamże s. 79, portr., bibliogr.
 12. Czosnykowski Czesław Emilian (1904-1976). Tamże s. 80–81, portr., bibliogr.
 13. Dulko-Kataska Gertruda (ur. 1921). Tamże s. 90–91, portr., bibliogr.
 14. Guja Antoni Franciszek (ur. 1904). Tamże s. 116–117, portr., bibliogr.
 15. Hudalla Jakub (1889-1963). Tamże s. 125–126, portr., bibliogr.
 16. Jeszke (Jäschke) Emma, s. Biolania (1873-1967). Tamże s. 134, bibliogr.
 17. Kachel Emilia, s. Konradyna (ur. 1917). Tamże s. 137, portr., bibliogr.
 18. Karpowicz Sergiusz (1908-1983). Tamże s. 141–142, portr., bibliogr.
 19. Kościelska Maria (ur. 1913). Tamże s. 151–152, portr., bibliogr.
 20. Kośny Maksymilian (1905-1989). Tamże s. 153–154, portr., bibliogr.
 21. Kwiatkowski Roman Julian (1912-1987). Tamże s. 166–167, portr., bibliogr.
 22. Liguda-Kozak Bronisława Maria (ur. 1914). Tamże s. 169–170, portr., bibliogr.
 23. Lubowiecka Helena Wiktoria, s. Salezyna (ur. 1917). Tamże s. 170–171, portr., bibliogr.
 24. Mossor Sergiusz Marian (1898-1962). Tamże s. 185–186, portr., bibliogr.
 25. Nanowski Władysław Marian (ur. 1915). Tamże s. 188, portr., bibliogr.
 26. Niemczyk Ryszard Emanuel (1870-1925). Tamże s. 191–192, portr., bibliogr.
 27. Niemczyk Ryszard Stefan (ur. 1905). Tamże s. 192, portr., bibliogr.
 28. Ornowski Stanisław Antoni (1919-1990). Tamże s. 205–206, portr., bibliogr.
 29. Polok Rozalia, s. Cerbonia (ur. 1910). Tamże s. 217, portr., bibliogr.
 30. Pospieszalska Aleksandra Magdalena (ur. 1919). Tamże s. 218–219, portr., bibliogr.
 31. Ratuszny Jan (1912-1990). Tamże s. 226, portr., bibliogr.
 32. Rossowski Zygfryd Iwo (1891-1967). Tamże s. 230, portr., bibliogr.
 33. Smolarski Kazimierz Hieronim (ur. 1916). Tamże s. 243, portr., bibliogr.
 34. Smulikowski Tadeusz Marian (1903-1985). Tamże s. 244–245, portr., bibliogr.
 35. Stawiński Mieczysław Karol (1901-1971). Tamże s. 254–255, portr., bibliogr.
 36. Syc Stefan Władysław (1913-1988). Tamże s. 257, portr., bibliogr.
 37. Świłała Jerzy Hieronim (1908-1983). Tamże s. 268–269, portr., bibliogr.
 38. Świłała Sylwester (ur. 1908). Tamże s. 269, portr., bibliogr.
 39. Vorreiter Marta (1893-1961). Tamże s. 276–277, bibliogr.
- 1995
40. Au-Czechowska Janina Bogumiła (ur. 1914). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska/red. nauk. Alfred Puzio. T. 2. Katowice 1995 s. 37, portr., bibliogr.
 41. Belicyński Zygmunt (ur. 1923). Tamże s. 40, portr., bibliogr.
 42. Bernacik Henryk Julian (1911-1983). Tamże s. 40-41, bibliogr.
 43. Brachaczek Tadeusz Józef (ur. 1930). Tamże s. 51-52, portr., bibliogr.
 44. Burak Gracjan Piotr (ur. 1920). Tamże s. 55, portr., bibliogr.
 45. Buryan Eugeniusz (1912-1970). Tamże s. 56, bibliogr.
 46. Celarek Irena (ur. 1922). Tamże s. 59, portr., bibliogr.
 47. Cienciała Teodor (ur. 1908). Tamże s. 62, portr., bibliogr.
 48. Gierok Gertruda s. Tryfina (ur. 1915). Tamże s. 88-89, bibliogr.
 49. Hołejko Michał Jarosław (1904-1980). Tamże s. 104, portr., bibliogr.
 50. Horwatt-Bożyczko Jan (1914-1987). Tamże s. 104-105, bibliogr.

51. Kłobut Urszula Stefania (ur. 1924). Tamże s. 121, bibliogr.
52. Knopiński Stanisław Walenty (ur. 1925). Tamże s. 121-122, portr., bibliogr.
53. Majewski Janusz (ur. 1923). Tamże s. 162, bibliogr.
54. Malinowski Marcei (1910-1988). Tamże s. 164, portr., bibliogr.
55. Mały Antoni (1912-1974). Tamże s. 165, bibliogr.
56. Mansfeld Kornelia (ur. 1925). Tamże s. 165-166, portr., bibliogr.
57. Marciniak Józef Antoni (1904-1973). Tamże s. 167, portr., bibliogr.
58. Niemczewski Kazimierz Władysław (ur. 1921). Tamże s. 182, bibliogr.
59. Nowacki Roman Maciej (1920-1981). Tamże s. 183, portr., bibliogr.
60. Nowrotek Joachim (1927-1988). Tamże s. 184, bibliogr.
61. Orzechowska-Pizio Elżbieta Maria (ur. 1931). Tamże s. 186-187, portr., bibliogr.
62. Paździora Edward (właśc. Erwin) Augustyn (1910-1974). Tamże s. 196-197, portr., bibliogr.
63. Presser-Turski Feliks Stanisław (ur. 1909). Tamże s. 207-209, portr., bibliogr.
64. Pudlik Bogusław Tadeusz (1928-1989). Tamże s. 211-212, portr., bibliogr.
65. Sarul Stefan (1921-1989). Tamże s. 226, portr., bibliogr.
66. Szot Józef Ludwik (1913-1981). Tamże s. 226, portr., bibliogr.
67. Słodczyk Zbigniew Feliks (1926-1986). Tamże s. 234, portr., bibliogr.
68. Stein Ludwik (1863-1932). Tamże s. 240, bibliogr.
69. Stoińska Ewa Stanisława (ur. 1919). Tamże s. 244, portr., bibliogr.
70. Szeliga Norbert Gedeon (ur. 1930). Tamże s. 250, bibliogr.
71. Tichy Aniela s. Salwina (1907-1976). Tamże s. 262, portr., bibliogr.
72. Wittlin Edward Tadeusz (1900-1980). Tamże s. 277, bibliogr.
73. Wojnar-Sikorska Zofia (1938-1989). Tamże s. 279, portr., bibliogr.
74. Zaremba Sebastian (ur. 1910). Tamże s. 282-283, portr., bibliogr.
75. Zdralek Kelemn Feliks (1860-1928). Tamże s. 285-286, bibliogr.
- 1998
76. Rec.: Jubileuszowy katalog rozpraw doktorskich i habilitacyjnych w Śląskiej Akademii Medycznej. T. 1. Doktoraty, T. 2. Habilitacje/red. nauk. Alfred Puzio. Katowice: Śl. Akad. Med.- Bibl. Gł., 1998.- 509, 75 s.- *Arch.Hist.Fil.Med.* 1998 T. 61 z. 4 s. 384-385
- 1999
77. Curriculum vitae sancti Adalberti. Zastanawiam się, jakim był człowiekiem... *U Świętego Wojciecha. Miesięcznik Parafii świętego Wojciecha w Mikołowie* 1999 nr 4 s. 10
78. Organizowanie Ubezpieczalni Społecznej w powojennym Opolu. *Almanach Miejski – Opolanin* 1999 s. 61-63
- 2000
79. Adamus Jerzy Bogdan (1928-1995). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska/red. Jerzy Marian Dyrda. T. 4. Katowice 2000 s. 33-34, portr., bibliogr.
80. Bigda Krystyna (ur. 1941). Tamże s. 42-43, portr., bibliogr.
81. Bugajski Janina Elżbieta (ur. 1960). Tamże s. 60, portr., bibliogr.
82. Burzyński Zbigniew (1930-1993). Tamże s. 62-63, portr., bibliogr.
83. Bytomska Gertruda (ur. 1913). Tamże s. 64, bibliogr.
84. Ceglarska Maria Adelajda (1925-1998). Tamże s. 64-65, bibliogr.
85. Czajka Lidia Jadwiga (ur. 1931). Tamże s. 73, portr., bibliogr.
86. Czekański Eugeniusz Jan (ur. 1929). Tamże s. 76, portr., bibliogr.

87. Dębowska-Szerszow Zofia (1924-1996). Tamże s. 86–87, portr., bibliogr.
88. Duszczyk Tadeusz Narcyz (1909-1983). Tamże s. 92–93, portr., bibliogr.
89. Faber-Więcek Anna Maria (ur. 1933). Tamże s. 97, portr., bibliogr.
90. Gasz Józef (1937-1998). Tamże s. 107–108, portr., bibliogr.
91. Grondal Witold (ur. 1933). Tamże s. 125–126, portr., bibliogr.
92. Hanke Wiktor (1871-1945). Tamże s. 141–142, portr., bibliogr.
93. Hermann Józef (1817-1902). Tamże s. 142–143, portr., bibliogr.
94. Hoyer Otto (1882-1975). Tamże s. 146, portr., bibliogr.
95. Hurska Janina Jadwiga (ur. 1934). Tamże s. 147, portr., bibliogr.
96. Iwasieczko Eugeniusz (ur. 1933). Tamże s. 151, portr., bibliogr.
97. Iwasieczko Róża Maria (ur. 1936). Tamże s. 151–152, portr., bibliogr.
98. Jamiłowska Irena Maria (1926-1999). Tamże s. 152–153, portr., bibliogr.
99. Janicka Teresa Maria (ur. 1929). Tamże s. 153, portr., bibliogr.
100. Jarząbek Witold Romuald (1936-1996). Tamże s. 154–155, portr., bibliogr.
101. Jonecko (Jonetzko) Antoni Franciszek (ur. 1931). Tamże s. 162–163, portr., bibliogr.
102. Kampa Agnieszka (ur. 1914). Tamże s. 170, portr., bibliogr.
103. Kędzierska Halina (ur. 1928). Tamże s. 176–177, portr., bibliogr.
104. Kiszka Jan Adolf (1921-1991). Tamże s. 178, portr., bibliogr.
105. Kościelny Emma (ur. 1924). Tamże s. 194, bibliogr.
106. Kozielska Maria (ur. 1935). Tamże s. 201, portr., bibliogr.
107. Kwaśniewska-Rokicińska Cecylia Helena (ur. 1925). Tamże s. 223–225, portr., bibliogr.
108. Lasota-Marcinkowska Wanda (1911-1987). Tamże s. 229–230, portr., bibliogr.
109. Lepiankiewicz Stanisław Adam (1902-1985). Tamże s. 232, portr., bibliogr.
110. Lesser Edmund (1852-1918). Tamże s. 233, bibliogr.
111. Łyczko Andrzej Józef (1933-1994). Tamże s. 245–246, portr., bibliogr.
112. Marcinkowski Czesław Piotr (1910-1955). Tamże s. 254, portr., bibliogr.
113. Mercik Roman Bogumił (ur. 1932). Tamże s. 267–268, portr., bibliogr.
114. Michel Zygmunt (ur. 1937). Tamże s. 271–272, portr., bibliogr.
115. Moczulska-Szymik Bożena Teresa (1936). Tamże s. 275–276, portr., bibliogr.
116. Müller Dušan (ur. 1926). Tamże s. 280–281, portr., bibliogr.
117. Mura Alojzy Jan (ur. 1933). Tamże s. 281–282, portr., bibliogr.
118. Nissen Rudolf (1896-1981). Tamże s. 288–289, bibliogr.
119. Nowakowska Aleksandra Maria (ur. 1917). Tamże s. 291–292, portr., bibliogr.
120. Paryna Aniela (ur. 1940). Tamże s. 306–307, portr., bibliogr.
121. Per-Kuklińska Ada (ur. 1920). Tamże s. 310–311, portr., bibliogr.
122. Pizoń Jerzy Wincenty (ur. 1925). Tamże s. 317, portr., bibliogr.
123. Ploch Elżbieta (ur. 1914). Tamże s. 317–318, portr., bibliogr.
124. Puzio Alfred (ur. 1930). Tamże s. 323–324, portr., bibliogr.
125. Rażny Edward (1913-1988). Tamże s. 327–328, bibliogr.
126. Szczechowski Bronisław (1912-1984). Tamże s. 370–371, portr., bibliogr.
127. Szcel Stefan (ur. 1937). Tamże s. 377–378, portr., bibliogr.
128. Szymik Stanisław Kazimierz (ur. 1932). Tamże s. 385–386, portr., bibliogr.

129. Wawrzynek Zygfryd Stefan (ur. 1935). Tamże s. 402–405, portr., bibliogr.
130. Więcek Tadeusz Wiktor (1926-1996). Tamże s. 415–416, portr., bibliogr.
131. Więcek Zygmunt (ur. 1931). Tamże s. 416–417, portr., bibliogr.
132. Wirzeska Zofia Matylda (ur. 1930). Tamże s. 417–418, bibliogr.
133. Wyczesany Tadeusz (1893-1964). Tamże s. 426, bibliogr.
134. Zięba Zdzisław Józef (ur. 1937). Tamże s. 431, portr., bibliogr.
135. Kilka uwag na temat przygotowania i realizacji współpracy w ramach Tempus Phare Compact Measures Grant. W: Elektroniczna biblioteka dzisiaj. Efektywne wykorzystanie baz CD-ROM w sieciach komputerowych: Materiały 2 Konferencji Górnośląskiego Konsorcjum Bibliotek Naukowych, Katowice – Opole 21-23.04.1999/red.: Barbara Zajączkowska Katowice: Akad. Ekonom. im. K. Adamieckiego, 2000 s. 113–117
136. Opole w 1945 roku widziane oczami lekarza miejskiego. *Almanach Miejski – Opolanin* 2000 s. 70-71
137. Red.: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska: oprac. zbior./pod red. T 4: Biograficzny (A-Z). Katowice: Śl. Akad. Med./2000.-471 s., portr., bibliogr. Śląska Akademia Medyczna – Biblioteka Główna
- 2001
138. Opolskie korzenie Słownika medycyny i farmacji Górnego Śląska. *Śl. Opol.* 2001 R. 11 nr 2 s. 123-126
139. Wojskowa Szkoła Muzyczna przy Państwowym Konserwatorium Muzycznym w Katowicach w latach 1930-1939. *Stud. Śl.* 2001 T. 60 s. 181-196
140. Zasłużone postaci odbudowy aptekarstwa polskiego po II wojnie światowej. *Almanach Miejski – Opolanin* 2001 s. 95-98
- 2002
141. Biblioteka Śląskiej Akademii Medycznej. *Biul. Inf. ŚAM* 2002 R. 12 nr 4 s. 18-20.
142. Ludność Śląska Opolskiego w latach trzydziestych i po zakończeniu działań wojennych stan zdrowia i opieka lekarska. W: Opolskie konfrontacje historyczne/red. Marek Masnyk. Opole: Uniw. Opol., 2002 s. 27-50
- 2003
143. Odbudowa i rozwój służby zdrowia na Śląsku Opolskim w latach 1945-1950. Katowice: Śl. Akad. Med. - Bibl. Gł. 2003.- 279 s. Seria: Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska. Nr 7. Red. nauk. serii: Jerzy Marian Dyrda
Rozprawa doktorska
144. Red.: Górny Śląsk dzieje medycyny i farmacji, problemy dokumentacji i metodologii badań/red. ... Katowice: Śl. Akad. Med. Biblioteka Główna 2003.- 238 s. Seria: Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska. Nr 9. Red. nauk. serii: Jerzy Marian Dyrda
145. Słowo wstępne. Tamże s. 7–8
146. Znaczenie zespołu Rejencja Opolska w Archiwum Państwowym w Opolu dla badaczy dziejów górnośląskiej medycyny i farmacji. Tamże s. 65–74
Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, Jan Kornek, ...
147. Biblioteka Główna Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach - działalność Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska; podsumowanie dorobku i perspektywy. Tamże s. 225–231
148. Red.: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska: oprac. zbior. / pod red. ... i Barbary Gruszki. T. 5 Katowice: Śl. Akad. Med. – Bibl. Gł., 2003,- 460 s., portr., bibliogr.; 29 cm; Śląska Akademia Medyczna – Biblioteka Główna
149. Od redakcji. Tamże s. 9–11
- 2004
150. Biblioteka elektroniczna dla wszystkich. *Biul. Inf. ŚAM* 2004 R. 14 nr 2 s. 24–25
151. Czy biblioteka jest w naszej uczelni niezbędna...? *Biul. Inf. ŚAM* 2004 R. 14 nr 1 s. 13–14
152. Dorobek naukowy pracowników ŚAM w bazie cytowań Science Citation Index. *Biul. Inf. ŚAM* 2004 R. 14 nr 3 s. 39–40
Współaut.: ..., Justyna Seiffert, Anna Majewska-Piątkowska
- 2005
153. Nowy program elektroniczny Biblioteki

Główniej Śląskiej Akademii Medycznej - <http://dokument.slam.katowice.pl>. *Biul. Inf. ŚAM* 2005 R. 15 nr 4 s. 30

154. Pięć reguł obowiązujących przy opracowaniu bibliografii publikacji oraz ich cytowań. *Biul. Inf. ŚAM* 2005 R. 15 nr 2 s. 45

Współaut.: ..., Regina Piątek

155. Elektroniczny program dokumentowania dziejów medycyny i farmacji Górnego Śląska. *Śl. Opol.* 2005 R. 15 nr 4 s. 109-112

Współaut.: ..., Barbara Gruszka

2006

156. Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska. *Acta Med. Premisl.* 2006 T. 29 s. 65-68

Współaut.: ..., Bartosz Laskawiec, Krzysztof Noga

157. Restrukturyzacja sieci bibliotecznej ŚAM. *Biul. Inf. ŚAM* 2006 R. 16 nr 3 s. 21-22

158. Rola i znaczenie kwalifikacji zawodowych bibliotekarzy w kształceniu użytkowników. W: 25 Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych: Kształcenie użytkowników naukowej informacji medycznej koncepcje i doświadczenia, Lublin – Kazimierz Dolny 12-14.06.2006. [Warszawa]: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, K[omisja] W[ydawnictw] E[lektronicznych], Redakcja „Elektronicznej Biblioteki” 2006, EBIB Materiały Konferencyjne nr 14. - http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/25kpbm/dyrda_majewska_noga.php

Współaut.: ..., Anna Majewska-Piątkowska, Krzysztof Noga

159. Śląska Biblioteka Cyfrowa – www.sbc.org.pl, www.digitalsilesia.eu. *Biul. Inf. ŚAM* 2006 R. 16 nr 5 s. 30

2007

160. Doktor Hermann Hinterstoisser lekarz, organizator, pierwszy dyrektor Szpitala Śląskiego w Cieszynie (w 75 rocznicę śmierci). Tamże s. 32–49

Współaut.: ..., Horst Doleżał

161. Internet a nowe możliwości w badaniach naukowych nad dziejami regionu. Tamże s. 122–131

Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, ...

162. Red.: Dzieje górnośląskiej medycyny w świetle zasobów źródłowych. Wydanie upamiętniające 60-lecie Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach oraz 55-lecie Archiwum Państwo-

wego w Opolu/red. ..., Barbara Gruszka. Katowice: Śl. Akad. Med. - Bibli. Gł., 2007. Seria: Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska. Nr 11. Red. nauk. serii: Jerzy Marian Dyrda.

163. Red.: Górny Śląsk dokumentowanie dziejów lecznictwa ze szczególnym uwzględnieniem ziem dawnych księstw: cieszyńskiego i opawskiego/red. ..., Joanna Miozga. Katowice: Śl. Uniw. Med. Bibl. Gł. 2007.- 318 s. Seria: Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska. Nr 12. Red. nauk. serii: Jerzy Marian Dyrda

164. Stan badań nad dziejami górnośląskiej medycyny i farmacji (kierunki, formuły badawcze, egzemplifikacje źródłowe). Tamże s. 11–29

Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, ...

2008

165. Drabik Romana Marta. W: Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska/I. Hasła biograficzne (baza pełnotekstowa) [on-line]. Katowice: SUM - Biblioteka Główna 2008 - <http://dokument.sum.edu.pl/biogramy.asp> [dostęp z dnia 14. 03. 2012]

Współaut.: ..., Horst Doleżał

166. Hinterstoisser Hermann Józef. Tamże

167. Pamucka Maria Lidia. Tamże

Współaut.: ..., Horst Doleżał

168. Watras Jan Wojciech. Tamże

169. Wykorzystanie internetu w dokumentowaniu dziejów lecznictwa w Katowicach. W: Dzieje medycyny i działalności charytatywnej na terenie Katowic / red. nauk. Antoni Barciak. Katowice 2008 s. 229-239

Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, ...

170. Źródła w badaniach nad dziejami lecznictwa na Górnym Śląsku: Międzynarodowe Sesje Naukowe: Opole, 24 maja 2007, Cieszyn, 26 października 2007. *Opol. Stud. Administr.-Praw.* 2008 nr 5 s. 413-416

Współaut.: ..., Włodzimierz Kaczorowski

2009

171. Dzieje medycyny i farmacji górnośląskiej. Stan badań. Metodologia badań. Katalog źródeł archiwalnych do roku 1945. Opole: Wydaw. Uniw. Opol. 2009, 267- s.

Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, ..., Piotr Grejner, Jan Kornek

172. Problematyka ochrony zdrowia na łamach czasopisma „Nowiny opolskie”. W: Silesia – de te fabula narratur. Teksty ofiarowane Profesorowi Michałowi Lisowi. Opole 2009 s. 233–243

Współaut.: ..., Włodzimierz Kaczorowski

173. Rola i znaczenie kwalifikacji zawodowych bibliotekarzy w kształceniu użytkowników. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 208-213

Współaut.: ..., Anna Majewska-Piątkowska, Krzysztof Noga

174. Zarys stanu badań nad dziejami górnośląskiej medycyny i farmacji. W: Dzieje medycyny i farmacji górnośląskiej: stan badań, metodologia badań, katalog źródeł archiwalnych do roku 1945 Opole 2009 s. 29-44

Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, ...

2010

175. Europejski wymiar działalności Karola Ignacego Lorinsera – dziewiętnastowiecznego rad-

cy sanitarnego z Opola. W: Sąsiedztwo i granica: medycyna, historia i kultura w dialogu polsko-niemieckim/red. nauk.: Bożena Płonka-Syroka, Fritz Dross. Wrocław 2010 s. 209–219. Seria: Biblioteka Polsko-Niemieckiej Historii Medycyny. T. 2

Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, ...

176. Red.: Wkład Górnego Śląska w dzieje europejskiego leczenia. Wartości kulturowe – zdrowie – społeczeństwo /pod red. Włodzimierza Kaczorowskiego. Opole: Wydaw. Uniw. Opol. 2010.- 243 s. (Materiały z sesji naukowej, 19 maja 2009 r.; Opole)

177. Górnośląskie rodowody medycyny europejskiej. Tamże s. 225–243

Współaut.: ..., Włodzimierz Kaczorowski, Jan Kornek

Prace redakcyjne

1. *Biuletyn Informacyjny Śląskiej Akademii Medycznej*. Miesięcznik / Kwartalnik / red. zespół ..., przewodn. Katowice: Śl. Akad. Med., 2000 R. 10 nr 1-4, 30 cm; ISSN 0867-7646

Toż. 1998 R. 8 nr 1-6

Toż. 1999 R. 9 nr 1-4

Toż. 2000 R. 10 nr 1-4

Toż. 2001 R. 11 nr 1-5

Toż. 2002 R. 12 nr 1-4

Toż. 2003 R. 13 nr 1-4

Toż. 2004 R. 14 nr 1-4

Toż. 2005 R. 15 nr 1-4

Toż. 2006 R. 16 nr 1-5

Toż. 2007 R. 17 nr 1-4

Toż. 2008 R. 18 nr 1-5

2. Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska / red. nauk. serii Katowice ŚAM, 1999-2003

Nr 3. Franciszek Kokot – lekarz, uczony, nauczyciel 1999.- 175 s.

Nr 4. Zarys rozwoju patomorfologii w regionie Śląskiej Akademii Medycznej.- 1999.- 278 s.

Nr 5. Bożena Hager-Małecka, naukowiec, pediatra, społecznik. 2001.- 166 s.

2003

Nr 7. Odbudowa i rozwój służby zdrowia na Śląsku Opolskim w latach 1945-1950. 2003.- 279 s

Nr 8. Etyka w naukach medycznych XX-lecia działalności komisji bioetycznych Śląskiej Akademii Medycznej 1982-2002. 2003.- 114 s.

Nr 9. Górny Śląsk – dzieje medycyny i farmacji, problemy dokumentacji i metodologii badań. 2003.- 238 s.

3. *Wiadomości Lekarskie*. Organ Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Miesięcznik. / Kol. red. Katowice: Oddz. Kat. PTL, ŚAM, 2000 T. 53 nr 1-4

4. Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska / pod red., T. 4: Biograficzny Katowice 2002.- 471 s.; 29 cm

Toż. T. 5: Biograficzny. Oprac. zbiorowe / pod red. i Barbary Gruszki. Katowice 2003.- 490 s.; 29 cm

Barbara Gruska: Jerzy Marian Dyrda. W: Hasła biograficzne (baza pełnotekstowa). Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska [online]. [dostęp: 25 lutego 2011]. Dostępny: <http://dokument.sum.edu.pl/biogramy.asp#1>; Wanda Matwiejczuk: Biblioteka elektroniczna dzisiaj. *Bibliotekarz* 1996 R. 63 nr 9 s. 15-16; Wanda Dziadkiewicz: Biblioteka elektroniczna dzisiaj. Informacja o II Konferencji Górnos Śląskiego Konsorcjum Bibliotek Naukowych. *EBIB* nr 3/1999 [online]. [dostęp: 1 marca 2011]. Dostępny: <http://www.nowyebib.info/biuletyn-ebib/3/a.php?dziadkiewicz>; Jerzy Marian Dyrda: Kilka uwag na temat przygotowania i realizacji współpracy w ramach Tempu Phare Compact Measures Grant. W: Elektroniczna biblioteka dzisiaj. Efektywne wykorzystanie baz CD-ROM w sieciach komputerowych. Materiały II Konferencji Górnos Śląskiego Konsorcjum Bibliotek Naukowych. Katowice – Opole 21-23 kwietnia 1999 / red. Barbara Zajączkowska. Katowice 2000, s. 113-117; Anna Majewska-Piątkowska, Eugenia Piotrowska: Biblioteka Główna Śląskiej Akademii Medycznej. W: Przewodnik po zasobach informacyjnych Górnos Śląskiego Konsorcjum Bibliotek Naukowych / red. Barbara Zajączkowska. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Karola Adameckiego w Katowicach. Katowice 2000, s. 41-62; Wanda Dziadkiewicz: Dobrze służyła Uniwersytetowi. W: Biblioteka otwarta. Wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego / red.: Maria Kycler, Dariusz Pawelec. Oficyna Wydawnicza Waclaw Walasek. Katowice 2008, s. 13-19 [online]. [dostęp: 1 marca 2011]. Dostępny: http://www.digitalsilesia.eu/dlibra/docmetadata?id=10842&from=&dirids=1&ver_id=587828&lp=1&QI=112E2C90B70574D3EACB6F160C2C1EE22-6; Maria Kycler: Rozwój kwalifikacyjny kadry Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego w latach 1968–2007. W: Biblioteka otwarta. Wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego. Red.: Maria Kycler, Dariusz Pawelec. Oficyna Wydawnicza Waclaw Walasek. Katowice 2008, s.23–38 [online]. [dostęp: 1 marca 2011]. Dostępny: http://www.digitalsilesia.eu/dlibra/docmetadata?id=10842&from=&dirids=1&ver_id=587828&lp=1&QI=112E2C90B70574D3EACB6F160C2C1EE22-6; ESIS Knowledge Base an ISPO Information Service: Introduction of computerised information in university libraries [online]. [online]. [dostęp: 3 marca 2011]. Dostępny: http://www.eu-esis.org/script/notice.cgi?fic=ppl24.htm&repertoire=pages&search_for=the+silesian&action=Search&domaine_p=on&domaine_a=on&domaine_o=on&domaine_r=on&zone=PL&appel=simple&charset=Windows-1250 =6&&nba=0&nbo=0&nbr=1&nbd=1; ESIS Knowledge Base an ISPO Information Service: Dictionary of Medicine and Pharmacy of Upper Silesia [online]. [dostęp: 3 marca 2011]. Dostępny: http://www.eu-esis.org/script/notice.cgi?fic=ppl10.htm&repertoire=pages&search_for=the+silesian&action=Search&domaine_p=on&domaine_a=on&domaine_o=on&domaine_r=on&zone=PL&appel=simple&charset=Windows-1250 =6&&nba=0&nbo=0&nbr=1&nbd=1; ESIS Knowledge Base an ISPO Information Service: CD-ROM Network in the Consortium of Silesia Libraries as a Guide-post for the Whole Region [online]. [dostęp: 3 marca 2011]. Dostępny: http://www.eu-esis.org/script/notice.cgi?fic=ppl25.htm&repertoire=pages&search_for=the+silesian&action=Search&domaine_p=on&domaine_a=on&domaine_o=on&domaine_r=on&zone=PL&appel=simple&charset=Windows-1250 =6&&nba=0&nbo=0&nbr=1&nbd=1; Nauka Polska: bazy danych – ludzie nauki [online]. [dostęp: 7 marca 2011]. Dostępny: <http://nauka-polska.pl/dhtml/raporty/ludzieNauki?rtype=opis&objectId=87282&lang=pl>; Ewa Busse-Turczyńska: Kadra kierownicza bibliotek medycznych w Polsce. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 12, portr.; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach Forum Bibliotek Medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 303-304, 307-312, 315; Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Jerzego Mariana Dyrę autorowi hasła biograficznego.

Krzysztof Noga